

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

Cilt : XXII

Yayın Komisyonu:

Prof. Dr. Necati ÖNER (*Dekan*)
Prof. Dr. Hüseyin YURDAYDIN
Prof. Dr. İbrahim A. ÇUBUKÇU
Prof. Dr. Talat KOÇYİĞİT
Doç. Dr. Gültekin ORANSAY
Doç. Dr. Esat COŞAN

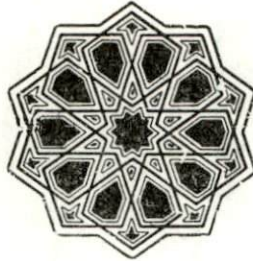
Makalelerin bilim ve dil bakımından sorumluluğu yazarlarına aittir.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

Cilt : XXII

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ

DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
YARATIMDA YILDA BİR ÇIKARILIR

ÇİFT / XVII

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ-ANKARA.1978

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Prof. Dr. Şakir BERKİ, <i>İslâm Hukuku Miras Sistemi ile Medeni Kanunun Miras Sistemi Arasındaki Farklar</i>	1
Prof. Dr. İsmail CERRAHOĞLU, <i>Tefsir'de Atâ b. Ebî Rabâh ve İbn Abbâs'dan rivayet ettiği Garibü'l-Kur'anı</i>	17
Prof. Dr. Neşet ÇAĞATAY, <i>Eski Çağlardan bu yana zaman ölçümü ve takvim</i>	105
Prof. Dr. İbrahim Agâh ÇUBUKÇU, <i>Zamanımızda Ege Alevileri</i>	139
Prof. Dr. İbrahim Agâh ÇUBUKÇU, <i>İslâm'da Terbiyenin Önemi</i> . . .	151
Prof. Dr. Cavit SUNAR, <i>Beynimizin Ruhsal Mu'cizeleri</i>	157
J. Heywood THOMAS, <i>Paul Tillich</i> , Çeviren : Doç. Dr. Mehmet DAĞ	201
Doç. Dr. Ethem Ruhi FIĞLALI, <i>Hariciliğin Doğuşu ve Fırkalara Ayrılışı</i>	245
Doç. Dr. Gültekin ORANSAY, <i>Türkiye'de Defter ve Dergi Biçiminde Fasl Yayınları</i>	277
Edward D. VOGT, <i>Din Sosyolojisi Araştırmalarında Objektiflik</i> , Çeviren: Dr. M. Rami AYAS	297
Dr. Mehmet AYDIN, <i>Gazâlî'nin "Kubb" Nazariyesinde "Allahın Sıfatlarının" Anlam ve Önemi</i>	307
Antoine VERGOTE, <i>Çocukta Din</i> , Çeviren : Erdoğan FIRAT .	315
Dr. Abdülkadir ŞENER, <i>İslâm Hukukunda Hacr</i>	331
İhsan TURGUT, <i>Platon'da Bilgi Türleri</i>	349
Dr. Günay TÜMER, <i>Bîrânî'nin Türkoloji ile İlgili Olarak Verdiği Bilgiler</i>	361
Dr. Ahmet UĞUR, <i>Selim - Nâmeler</i>	367

KİTAP TANITMA VE TENKİTLER

Doç. Dr. Gültekin ORANSAY, <i>Mevlevî Ayinleri</i>	381
Dr. Mustafa FAYDA, <i>Kitabu'l - Marife ve 't-Tarih</i>	383
Dr. Mustafa FAYDA, <i>el-Ahbaru'l - Muvaffakiyyat</i>	385
Dr. Mustafa FAYDA, <i>Fıkhü'l - Mulûk ve Miftahu'r - Ritâc el - Mur - sad alâ - Hızaneti Kitâbi'l - Harac</i>	389
Dr. İsmet KAYAOĞLU, <i>Kur'anda Tababet</i>	393
Dr. Günay TÜMER, <i>Bir Türkçe Kasas-ı Enbiyâ</i>	397

TÜRKİYE'DE DEFTER VE DERGİ BİÇİMİNDE FASIL YAYINLARI

1875 - 1976

Doç. Dr. Gültekin ORANSAY

Hepsi de aynı makamda olmak üzere peşrev, kâr, beste, ağırsemai, şarkı, yürüksemai, sazsemaisi ve oyunhavasından bireşen *fasıl*, geleksel Türk sanat musikisinin kalıplaşmış sıralama ve seslendirme düzeni olduğu için 19. yüzyılda yazılan nota defterleri gibi 1875 yöresinden günümüze değin yayınlanmış nota defter ve dergileri de çoğunlukla fasıl sıralanışı içinde düzenlenmiştir. Yayınlanan defter ve dergilerde fasıl kavramı kimi yerde en dar anlamıyla iki beste ve birer ağır semai ile yürüksemaiden bireşme *hanende fash* olarak kullanılmış¹, kiminde bu dört parçaya birer de peşrev ve sazsemaisi eklenmiş², ama çoğunlukla şarkı ve oyunhavalarıyla tam bir fasıl oluşturulması yeğlenmiştir. Böylece yalnız 3 yaprak tutan pek kısa yayınların³ yanısıra çoğunlukla 16-20 yapraklık, özel durumlarda 40, 48 ve hatta 56 yapraklık⁴ fasıllar ortaya çıkmıştır. Fasıllar genellikle yalnız ezgisel çizginin notası biçiminde verilmiş, yalnız en eski basımlarda⁵ çokseslendirilmiş fasıllar piyano yazısı ile yayınlanmıştır. Yayıncıların çoğu (16 yayıncı) her biri tek bir fasla ayrılmış fasıl defterlerini yeğlemiş, ancak üç ya-

1 Sözelimi İstanbul Konservatuvarı Neşriyatı Türk Musikisi Klasikleri IV. cildinde (1943) nevabuselik fash.

2 İstanbul Konservatuvarı Neşriyatı Türk Musikisi Klasikleri III. ve IV. kitaplarında (1943) sababuselik, acembuselik, muhayyerbuselik ve şehnazbuselik fasılları gibi.

3 Dört parçalık rahatülervah fash İstanbul Belediye Konservatuvarı Neşriyatı'ndan 17. defterde (1956) 3 yaprak tutar.

4 Bildiğimiz en uzun fasıllar İstanbul Belediye Konservatuvarı Neşriyatı'ndan 21. defterdeki Hicaz Fash (49,5 yaprak) ile Marmara Basımevi Neşriyatı'ndan Hüzam Fashdır. (56,5 yaprak).

5 Bk. İsmet Süleyman Yayın Fasil Defteri (1292) ve Notacı Emin'in Yazdığı Fasil Defterleri (1293).

yıncı⁶ arkaarkaya birkaç fasıl veren fasıl dergileri yayınlamayı denemişlerdir. Bir fasıl defterinde iki fasla yer verildiğine tek bir durumda raslanır: İstanbul Belediye Konservatuarı Neşriyatı'ndan 17. defterde (1956). Ayrıca yaprak nota dizilerinin fasıllar oluşturacak yolda düzenlendiğine raslanırsa da⁷ konumuz dışındadırlar.

Türkiye'de nota basımcılığının başladığı 1875 yöresinden bu yana yayımlanmış olan 190 kadar fasıl defterinden devlet kitaplıklarında en çok bir düzüne kadarı bulunmaktadır⁸. Ayrıca M. Seyfettin Özege'nin Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu (1971'denberi üç cilt) ve devletin Türkiye Bibliyografyası (1928'denberi) gibi temel başvurma kitaplarında künyesi verilmiş fasıl defter ve dergilerinin sayısı da daha kabarık değildir⁹. Aşağıda yayıncılara ve yayımlanmış sırasına göre düzenlenmiş olan liste bu konuda ilk deneme olduğundan elbet eksikleri olacaktır. Bununla birlikte Türk Küğ Belgeligi'nde¹⁰ bulunan ve çeyrek yüzyılı aşkın bir derleme çalışmasının ürünü olan belge ve bilgilere dayanan bu listedeki eksiklerin gene de yüzde onu geçmeyeceğini sanıyorum. Listede sayfa (yüz) sayısı verilmiş yayımlar görebildiklerimdir. Geriye kalan fasıl defter ve dergileri, varlıkları çeşitli duyuruların ve ipuçlarının değerlendirilmesiyle saptanabilenlerdir:

I. İsmet Süleyman Yayını Fasıl Defteri

Saptıyabildiğimiz tek nüshası Rauf Yekta Beğ'in kitaplarıyla birlikte Süleymaniye Kütüphanesi'ne bağışlanmış bulunmaktadır:

6 Bunlar Raşidoğlu İsmail Hakkı'nın Mahzen-i Esrar-ı Musiki'si (1313), Udi Samî Beğ'in Osmanlı Musiki Dosyası (1910-1914) ve İstanbul Belediye Konservatuarı'nın Türk Musikisi Klâsikleri dizisinden III. ve IV. ciltlerdir (1943).

7 Başlıcaları Maarif Nezareti Musiki Encümeni'nin Musiki Mecmuası, Darü'l-Elhan'ın (sonra İstanbul Belediye Konservatuarı) 180 sayılık yaprak nota dizisi ve günümüzde yayımlanmakta olan Kubbealtı Mûsiki Enstitüsü Nota Neşriyatı'dır.

8 Sözelimi Ankara'daki Millî Kütüphane ile İstanbul'daki Bayazıt Genel Kitaphâğı gibi devlet nüshalarını içeren kitaplarımızda bile fasıl defterlerinin sayısı bir elin parmaklarıyla sayılacak kerte azdır.

9 Sözelimi Özege'nin Katalog'undaki ilk onikibin künye içinde yalnızca iki fasıl dergisi görülür.

10 Derleme çalışmaları 1947 yılında başlıyan Türk Küğ Belgeligi (Turkish Music Archives) 1963'te kamuya açık bir kuruluş biçimine girmiştir. Burada toplanmış nota ve kitaplardan yararlanmak isteyenler yazıyla Basmahane PK 75-İzmir adresine başvurmalıdır.

- [1] *Rast Faslına Mahsus Notadır. Maarif Nezaret-i Celilesi'nin ruhsat-ı resmiyesiyle birinci defa olarak İstanbul'da Sultan Hamamı civarında Yeni Cami-i şerif zokağında kâin Hakkâk Dellalyan'ın iki numrolu litografhanesinde tab ü temsil olunmuştur. Sene 1292 (? 1875), fiatı iki çaryek sim mecidiyedir. 15 yüz*

II. Notacı Emin'in Yazdığı Fasil Defterleri

Sonraki yıllarda kendi adına 350 kadar yaprak nota yayınlıyacak olan Notacı Hacı Emin Efendi'nin kendine özgü yazısını 1293 h (1876) yılında yayınlanmış bir fasıl defterinde bulmaktayız:

- [2] *Fenn-i Musikiden Rast Faslına Mahsus Piyano Notasıdır. Sene 1293 h (1876), 30 yüz*

III. Mahzen-i Esrar-ı Musikî

Raşidoğlu Muallim İsmail Hakkı Beğ'in ömrünün sonunadek kıvançla "Mahzen-i Esrar-ı Musiki Sahibi" diye imza atmasını sağlayan ünlü fasıl dergisinden devlet kitaphklarında tek bir nüsha görülebilmektedir: Şerif Muhittin Targan'ın Süleymaniye Kütüphanesi'ne bağışlanmış kitapları arasından çıkan dağılmış nüsha:

- [3] *Mahzen-i Esrar-ı Musikî, yahud Taganniyyat-ı Osmaniyye. Cüz-i evvel, forma 1. Mürettibi Müezzinan-ı hazret-i şehriyârîden İsmail Hakkı. Maarif-i Umumiyye Nezaret-i celilesinin fi 24 ağustos 1313 (5 eylül 1897) tarih ve 382 numrolu ruhsatnamesile Alem Matbaası'nda tab olunmuştur. Fi pare 60. (5. yüzde rast, 89. yüzde ısfahan fasılları başlar, 152. yüzde evc faslına başlanacağı duyurulursa da elimizde bundan sonrası yoktur.)*

- [3 b] *Mahzen-i Esrar-ı Musikî, yahud Taganniyyat-ı Osmaniyye, Zeyl I, Mürettibi müezzinan-ı hazret-i şehriyarîden İsmail Hakkı. Maarif-i Umumiyye Nezareti celilesinin fi 14 teşrinievvel 1313 (26 ekim 1897) tarih ve 454 numrolu ruhsatnamesiyle Alem Matbaası'nda tab olunmuştur. Fiatı maktu gurus 22; 16 yüz*

IV. Ayine-yi Musiki Fasil Defterleri

Kimliğini bilmediğimiz bir Halil Beğ'in yayınladığı Rast Fası, daha sonra Servişen Matbaası'nın yayınladığı suzinak ve nihavend defterleriyle aynı düzeni gösterdiğinden hepsini birden Rast Fası'nın

kapağında görülen Ayine-yi Musiki başlığı altında toplamak uygun düşmektedir:

- [4] *Ayine-yi Musikî, Rast Fash. Nâşiri Halil Beğ. Bî'l-umum ince sazlar ile piyano için münteheb şarkılardan müretteb nota mecmuasıdır Mürettibleri bestegâr Rıza Beğ, kemanî-i şehîr Aga, nota ve keman muallimi Garbis Efendi. Matbaa-yı Onnik Mukosyan*¹¹. Dörtrenkli kapak içinde 20 yüz
- [5] *Umum sazlar ve piyano için alafranga nota ile alaturka şarkı mecmuası: Suzinak Fash. Taksim, pişrev, sazsemaisi, beste, ağırsemai, yürüksemai ve 12 aded şarkı. Mürettibi Garbis Efendi. Maarif Nezaret-i celilesinin 464 numrolu ve 22 şeval 318 ve 31 kânun-ı sanî 316 (13 Şubat 1901) tarihli ruhsatnamesiyle. Tab' ü neşri Hakkâk Serviçen Matbaası, İstanbul. Dörtrenkli kapak içinde 20+2 yüz, 10 guruş*
- [6] *Nihavend Fash, 24 yüz*

V. Şamlı Selim Fasil Dizisi

Rumî 1317 (1901) yılında yaprak nota olarak peşrev ve sazsemaileri yayınlamaya başlayan Udcu Şamlı Selim, doksan kadar yaprak nota yayınladıktan sonra kanto ve fasıl defterleri de bastırmaya başlamış, bunları önce genel dizi içinde saymış, daha sonra fasıl defterlerini ayrı bir dizi içinde toplamıştır:

AA: Genel dizi içinde sıralanarak yayımlanan defterler

- [7] 1a *Rast Fash* (22 parça notadan müretteb)¹² (genel dizilişte 91)
- [8] 2a *Uşşak Fash* (37 parça)¹² (genel dizilişte 92)
- [9] 3a *Hicaz Fash* (37 parça)¹² (genel dizilişte 93)
- [10] 4 *Karcıgar Fash*, 48 yüz (31 parça)¹³ (genel dizilişte 94)

¹¹ Onnik Mukosyan'ın sonradan Osman Mükerrerem adını aldığı, Onnik Mukosyan Matbaası'yla Serviçen Matbaası'nın aynı basımevi olduğunu sanıyorum. Bu konuda ayrı bir araştırma yapılırsa nota basımcılığımızın karanlık bir yönü aydınlığa kavuşacaktır.

¹² Hüzzam Fash'ın 48. yüzünde sırasıyla rast, uşşak ve hicaz fasıllarının içindeki parçalar sayılmıştır.

¹³ Karcıgar Fash'ın 48. yüzünde "İhtar! İşbu musiki fasıllarının şimdiye kadar: rast, uşşak, hüzzam, hicaz fasılları neşr olunmuştur. Suznak der-dest-i tabdr." denmektedir.

- [11] 5 *Der Faslı Hüzzam*; 2 [9] parça notadan müretteb tam bir faslıdır. 48 yüz, 5 guruş¹⁴ (genel dizilişte 95)
- [12] 6a *Suznak* (25 parça genel dizilişte 96)
- [12a] 2b *Uşşak*, 48 yüz, Galata'da Karacaoğlu Matbaası'nda^{14a}

AB: Tek renkli kapak içinde yayınlananlar

- [13] 7 *Nihavend*, 32 yüzde 24 parça (mavi kapaklı) 5 guruş
- [14] 2c *Uşşak*, 34 yüzde 18 parça (mavi kapaklı) 5 guruş
- [15] 6b *Suznak*, 24 yüzde 15 parça, (yeşil kapaklı) 5 guruş

AC: İki renkli kapak içinde yayınlananlar

- [16] 8 *Hicazkârkürdî*, 32 yüzde 24 parça, 5 guruş
- [17] 1b *Rast Faslı*, 32 yüzde 22 parça, 5 guruş¹⁵
- [18] 9 *Hüseynî*, 5 guruş
- [19] 3b *Hicaz*, 32 yüzde 19 parça, 5 guruş, Matbaa-yı Karacaoğlu¹⁶

AD: Cumhuriyet döneminde yayınlananlar

- [20] 3c *Hicaz Faslı*, 16 yüzde 13 parça
- [21] 2d *Uşşak Faslı*, 16 yüzde 13 parça, 20 guruş

VI. Osmanlı Musiki Dosyası

Udi Samî Beğ'in (1874-1939) 1910 ile 1914 yılları arasında onbeşgün-debir yayınladığı formalar (tanesi 15 guruş) fasıl düzeni gösterir. Her formanın önkapak içinde yinelenen açıklaması şöyledir: "İki kısımdan mürekkebe olan işbu eserin birinci kısmını teşkil eden bayatıaraban, sultanî yegâh, şehnazpuselik, neva, rast, sazkar, irak, uşşak, müstear, gerdaniyye, hicaz, ferahfeza, dügâh, ısfahan, yegâh, hüseynişiran, ni-

14 Kapağında "defter 5" denmiştir.

14a Bu uşşak faslının 1. yüzündeki duyuruya göre ilk 6 defter yayınlanmış, "nihavend ve hicazkârkürdî der-dest-i tabdır".

15 Ashında 7. defter (nihavend) için basılmış iki renkli kapağı kara baskıyla "Rast Faslı" eklenerek kullanılmıştır.

16 9. defter (hüseynî) için basılmış iki renkli kapağa kırmızı üstbaskıyla "Hicaz" kelimesi eklenmiş, "hüseynî"nin üstü kapatılmıştır.

havend, muhayyer, hisar, suzidilara, hicazkâr fasıllarını ve her fasılın pişrev ve sazsemaisi be. teleriyle beste semaileri ve müntehab şarkılarından mürekkeb ve her forması sekiz kebir sahifeyi hâvi olarak peyderpey forma-forma mevki-i intişara vaz ile bunu müteakiben karie-yi muhtermeden göreceğim teşvik ü tergib üzerine diger ikinci kısmına da forma-forma devam edeceğimi arz ederim.”

- [22] *Osmanlı Musikî Dosyası. Asar-ı Nefise-yi Atîke ve Cedideyi Hâvi Nota, Sahib ve naşiri Şark Musikî Cemiyeti hey'et-i talimiyyesinden Udi Samî.*

VII. Musikî-yi Osmanî Cemiyeti Fasil Defterleri

1908 Meşrutiyeti'nden sonra Şehzadebaşı'ndaki Fevziyye Kiraathanesi üzerinde Musikî-yi Osmanî Cemiyeti'ni kuran, daha sonra Koska'da Şeyh Şamil Efendi Konağı'nda “Osmanlı Musikî Mektebi”ni yöneten Raşidoğlu Muallim İsmail Hakkı Beğ (1866-1927) derneğin ve okulun yayını olarak bir dizi de fasıl defteri yayınlamıştır. Görebildiklerim:

- [23] *Musikî-yi Osmanî Cemiyeti tarafından neşr edilen Şehnaz Fash. Numro 1. Reis: Mahzen-i Esrar-ı Musikî mürettibi İsmail Hakkı. Galata'da Şahsuvar zokağında Soma Matbaası'nda tab olunmuştur. 16 + 4 yüz, 5 guruş*
- [24] *Musikî-yi Osmanî Cemiyeti tarafından neşr olunan Buselik Fash. Numro 3. Reis: Mahzen-i Esrar-ı Musikî mürettibi İsmail Hakkı. Aleksandros Numizmatides ve Şürekâsı. ? 16 yüz*
- [25] *Saba Fash. Mülkümüzde mevcut yegâne Osmanlı Musikî Mektebi ders nazırı ve hey'et-i umumiyye muallimi İsmail Hakkı Beğ. Numro 17, sene 1326 h (1908) 15 yüz, 5 guruş*

VIII. Nuhbe-yi Elhan Fasil Defterleri

Bayazıd'da Darü'l-Hayr-ı Âli kurbunda 18 numroda “Şam Mağazası”nı açan “Şamlı İskender ve Tefvik Biraderler” ünlü Şam udlarını sattıktan başka cebe girecek boyutlarda ve “Nuhbe-yi Elhan” başlığıyla çeşitli notalar da yayınlamaya başlamışlardı. Çeşitli makamlarda 92 peşrev ve sazsemaisi sunan “Nuhbe-yi Elhan Peşrev ve Sazsemaileri”

başlıklı defterin¹⁷ 199. yüzünde 7 fasıl defterinin içindekiler sayılmakta, ikişer fasıl defterinin 7, altısının 15 guruşa satıldığı bildirilmektedir:

[26] *Nuhbe-yi Elhan Rast Fashı*, 28 parça

[27] *Nuhbe-yi Elhan Mahur Fashı*, 23 parça

[28] *Nuhbe-yi Elhan Nihavend Fashı*, 26 parça

[29] *Nuhbe-yi Elhan Hicazkâr Fashı*, 22 parça

[30] *Nuhbe-yi Elhan Suzinak Fashı*, 22 parça

[31] *Nuhbe-yi Elhan Karcıgar Fashı*, 21 parça

[32] *Nuhbe-yi Elhan Hüseyinî Fashı*, 23 parça

IX. Leon Karagöz Yazısı Fasıl Defteri

Arap harflarıyla "Nota hattatı Karagöz Gedikpaşa", Fransız yazısıyla "Autographie L. Karaguez. Guedik-Pacha" imzası Şamlı İskender ve Tefik Biraderler'in bir Nuhbe-yi Elhan defterinde görülen bir hattat Türk Küğ Belgeligi'ndeki her iki nüshası da kapaksız olan bir suzidil faslımı da yazmış, 1. yüzünün dibine "Nota hattatı Leon Karagöz-Gedik Paşa" biçiminde imza atmıştır:

[33] *Suzidil Fashı*, 16 yüz

X. İskender Kutmanî Fasıl Defterleri

1930'larla kullandığı başlıklı yazışma kâğıtlarında işyerinin kuruluşunu kimi yerde 1894, kimindeyse 1897 olarak gösteren Şamlı İskender Kutmanî¹⁸ önce kardeşiyle birlikte çalışıp Nuhbe-yi Elhan dizisini yayınladıktan sonra 1915 yöresi Bayazıd'ta Maliye Nezareti karşısındaki ünlü mağazasını¹⁹ açarak "Müntehabat" başlığıyla çok geniş

17 Nuhbe-yi Elhan Peşrev ve Sazsemâleri cildinde Kemeñçeci Vasilâki (1845-1907) için 26. yüzde "müteveffâ" denmesine, buna karşılık 4, 6, 18, 25, 28, 48, 65, 66, 116 ve 154. yüzlerde 10 kez anılan Kemanî Tatyos Keseryan'a (1858-1913), 71. yüzde Usta Nikolaki'ye (ölm. ?1915) ve 194. yüzde Tanburî Cemil Beğ'e (1871-1916) "müteveffâ" yada "merhum" denmemesine bakılırsa bu cilt 1907-1913 arasında, yedi fasıl defteri de bu ciltten önce basılmış olmalıdır.

18 Arap harflarıyla Kazmanîzade Şamlı İskender, latin harflarıyla Kutmanîzade Şamlı İskender, soyadı yavaşından sonra İskender Kutmanî olarak imza atmıştır.

19 İskender'in oğlu Ferit Kutmanî'nin de ölmesinden sonra 20 Eylül 1967 günü Haçık ve Dikran Oner'e devredilen mağaza istimlâke uğradığından 1976 yazı boşaltıldı.

bir nota yayını çalışmasına girişti. 1875'ten buyana gelmiş-geçmiş nota yayıncılarının en süreklisi ve en verimli olan Şamlı İskender'in çeşitli dizileri arasında bir de 40 makamdan birer fasıl ile bir köçekçe takımından bireşen 41 defterlik fasıl dizisi bulunmaktadır:

AA türü kapakla (1-15)

- [34] 1 *Suzinak*, 32 yüzde 22 parça²⁰
 [35] 2a *Nihavend*, 32 yüzde 22 parça
 [36] 3a *Uşşak*, 32 yüzde 23 parça
 [37] 4 *Karcıgar*, 32 yüzde 22 parça²¹
 [38] 5a *Kürdilihicazkâr/Hicazkârkürdî*, 32 yüzde 20 parça
 [39] 6a *Hicaz*, ? 32 yüz²²
 [40] 7a *Hüzzam/Hüzzam Fash*, 32 yüzde 22 parça
 [41] 8a *Hüseynî*, ? 32 yüz
 [42] 9 *Saba*, 32 yüzde 27 parça²²
 [43] 10a *Hicazkâr/Hicazkâr Fash*, 32 yüzde 27 parça²³
 [44] 11a *Mahur*, 32 yüzde 27 parça²⁴
 [45] 12a *Acemaşîran/Acemaşîran Fash*, 32 yüzde 28 parça²²
 [46] 13a *Şetaraban Fash/Şedaraban Fash*, 32 yüzde 28 parça²²
 [47] 14 *Yegâh*, 32 yüzde 29 parça²²
 [48] 15 *Ferahnak Fash*, 32 yüzde 28 parça^{22, 25}

20 İçkapağında "Müntehabat-ı Elhandan numro 3", dışkapağındaysa lâstik damgayla "1" yazılıdır.

21 Dışkapağı üstüne sonradan lâstik damgayla "4" basılmıştır.

22 Kapakların iç ve dış baskılarının birbirini tutmadığı, bu yüzden önkapak üstüne etiketle fasıl adının yapıştirildiği görülür. Sözelimi Hicaz (6a) kabı içine Şedaraban (13a) yada Yegâh (14), Saba kabı içine Ferahnak (15), Yegâh (14) kabı içine Acemaşîran (12a) takılmış, bununla birlikte Yegâh (14) kabı içine Yegâh da raslamıştır.

23 Hicazkâr (belki bir önceki Hüseynî) Fash'ndan başlayarak o zamana değin boş bırakılmış olan kapak içleri dizgiyle doldurulur. İskender Kutmanî'nin sonradan 9. defter saydığı Hicazkâr Fash'nın içkapağında "defter 10" yazılıdır.

24 İçkapağında "defter 11" yazılıdır. 9. defterin (hicazkâr) 32. yüzünde verilen listede ilk onbir defter karışık sırayla sayılmıştır: suzinak (1), nihavend (2), uşşak (3), karcıgar (4), hicaz (6), hüzzam (7), hicazkâr (9), kürdilihicazkâr (5) hüseyinî (8), saba (10), mahur (11).

25 İçkapağında "numro 15" yazılıdır. 14. defterin (Yegâh) arkakapağı içindeki listede artık doğru sırasıyla ilk onbeş defter sayılmıştır. "Şimdiye kadar neşr olunan fasıllar suzinak, nihavend, uşşak, karcıgar, kürdilihicazkâr, hicaz, hüzzam, hüseyinî, hicazkâr, saba, mahur, acemaşîran, şetaraban, yegâh ve ferahnak... Bu fasılların beheri kırk guruşdur."

AB türü kapakla (16 - 30)

- [49] 16 *Acemkürdi* / *Der Fasl-ı Acemkürdi*, 32 yüzde 27 parça²⁶
- [50] 17 *Tahirpuselik Fash* / *Der Fasl-ı Tahir Puselik* (1337/1921), 32 yüzde 26 parça²⁷
- [51] 18 *Bestenigâr Fash* (1337/1921), 32 yüzde 26 parça²⁸
- [52] 19a *Rast Fash* (1338/1922), 32 yüzde 25 parça
- [53] 20a *Muhayyer Fash*, 32 yüzde 27 parça
- [54] 21 *İsfahan Fash*, 36 yüzde 25 parça
- [55] 22a *Suzidil Fash*, 32 yüzde 25 parça
- [56] 23a *Köçekçe Birinci ve İkinci Takım* / *Köçekçe, Birinci Takım, 13 Raks Havasını Muhtevidir* (32. yüzde: 30 haziran 922), 32 yüz
- [57] 24 *Şevkefza* / *Şevkefza Fash*, 32 yüzde 26 parça
- [58] 25a *Ferahfeza*, ? 32 yüz
- [59] 26 *Müstear* / *Müstear Fash*, 32 yüzde 25 parça
- [60] 27 *Dügâh Fash*, 32 yüzde 25 parça
- [61] 28 *Evc Fash*, 32 yüzde 23 parça
- [62] 29 *Şehnaz Fash*, 32 yüzde 29 parça
- [63] 30 *Sultanîyegâh Fash*, 32 yüzde 29 parça

AC türü kapakla (31-36)

- [64] 31 *Tarzınevî Fash*, 32 yüzde 28 parça
- [65] 32 *Hüseynîaşîran Fash*, 35 yüzde 27 parça
- [66] 33 *Hisarbuselik Fash*, 32 yüzde 28 parça
- [67] 34 *Sabazemzeme Fash*, 32 yüzde 24 parça

26 İçkapakta "numro 16"

27 15. Defterin (Ferahnak) arkakapağı içindeki listede onbeş defter 14. Defterdeki gibi sayılmış (bk. yukarıda 6. çakma), sonra "acemkürdi, tahirpuselik fasılları olub her dört ayda bir de evc, puselik, hüseyinâşîran, şevkefza, suzidil, ferahfeza, sultanîyegâh, acempuselik, segâh, İsfahan, nişaburek, hicaz-ı humayun, rast, bestenigâr fasıllarından birer danesi neşr olunacaktır." denmiştir. Bu listedekilerden acembuselik ve hicaz-ı humayun hiçbirzaman yayınlanmamış, ötekiler 28., 40., 32., 24., 22., 25., 30., 36., 21., 35., 19., ve 18. defter olarak çıkmıştır.

28 İçkapakta "numro 18", dışkapaktaysa lastik damgayla "17" yazılıdır.

[68] 6b *Hicaz Fashı, ikinci tab'ı*, (48. yüzde: 30 nisan 1924), 48 yüzde 32 parça

[69] 13b *Şedaraban Fashı, ikinci tab'ı*, 47 yüzde 42 parça

AD türü kapakla (37-42) [Feniks Matbaasının'da]

[70] 35 *Nişaburek Fashı*, 32 yüzde 25 parça

[71] 36 *Segâh Fashı*, 40 yüzde 26 parça

[72] 37 *Evcara Fashı*, 32 yüzde 23 parça

[73] 3b *Uşşak Fashı, ikinci tab'*, 47 yüzde 39 parça

[74] 8b *Hüseyinî Fashı, ikinci tab'*, 48 yüzde 36 parça

[75] 19b *Rast Fashı, ikinci tab'*, 40 yüzde 32 parça

AE türü kapakla (43)

[76] 38 *Neveser Fashı* (1925), 32 yüzde 21 parça

AF türü kapakla (44-47)

[77] 39 *Nikriz Fashı* (1926), 40 yüzde 39 parça

[78] 40 *Buselik Fashı* (1926), 48 yüzde 35 parça

[79] 10b *Saba Fashı, ikinci tab'*, (1926) 48 yüzde 39 parça

[80] 25b *Ferahfeza Fashı, ikinci tab'ı* (1926), 48 yüzde 34 parça

AG türü kapakla (48-49)

[81] 5b *Kürdili Hicazkar* (1927) 56 yüzde 47 parça

[82] 22b *Suzidil Fashı, ikinci tab'*, 40 yüzde 32 parça

[83] 41 *Bayatıaraban Fashı*, 32 yüzde 27 parça

[84] 7b *Hüzzam Fashı, ikinci tab'ı*, 56 yüzde 44 parça

AH türü kapakla (50)

[85] 11b *Mahur Fashı, ikinci tabı*, 27 parçadan mürekkeptir, 32 yüz

BA türü kapakla (51)

[86] 6c *Hicaz Fashı*, 48+2 yüzde 31 parça, 40 kuruş

BB türü kapakla (52-57)

- [87] 5c *Fasıl: Kürdili Hicazkâr*, 24 eser, 32 yüz
 [88] 6d *Fasıl: Hicaz*, 20 eser, 32 yüz
 [89] 7c *Fasıl: Hüzzam*, 25 eser, 32 yüz
 [90] 8c *Fasıl: Hüseyini*, 28 eser, 32 yüz
 [91] 11c *Fasıl: Mahur*, 31 eser, 32 yüz
 [92] 23b *Karcıgar Köçekçe Takımı*, 31 yüz

BC türü kapakla (58-60)

- [93] 2b *Fasıl: Nihavent*, 26 eser, 32 yüz
 [94] 12b *Fasıl: Acem Aşiran*, 26 eser, 32 yüz
 [95] 19c *Fasıl: Rast*, 24 eser, 32 yüz

BD türü kapakla (61)

- [96] 11d *Fasıl: Mahur*, 27 eser, 32 yüz

BE türü kapakla (62)

- [97] 3c *Fasıl: Uşşak*, 24 eser, 32 yüz

BF türü kapakla (63)

- [98] 20b *Fasıl: Muhayyer*, 27 eser, (1959), 32 yüz

XI. Arşak Çömlekçiyan Fasıl Defterleri

Udi Arşak Efendi ("Çömlekçiyan"; 1880-1930) yaşamının son yıllarında İstanbul'un Uzunçarşıbaşı'nda Örücüler'de Kuşakçı Hanı'nda nota yayıncılığına başlayarak daha sonra Uzunçarşıbaşı'nda Ca'feriyye Hanı'nda 11 numroda, 1924'ten başlayarak Bayazıd 123 numroda 12 makamdan birer fasıl defteri yayınladı, bunlardan ikisini ikinci bir kez düzenleyip bastırıldı²⁹, 1925 yöresi elinde kalan notaları Onnik Zadoryan'ın İstikamet Müsiki Mağazası'na devretti³⁰:

29 Yılmaz Öztuna 12. defter olan Karcıgar Faslı'nı ve 4. defter olan Ferahnak Fash'ının iki kez basıldığını bilmediğinden 14 yerine 12 defter gösterir (Türk Musikisi Ansiklopedisi (1969) I.72).

30 Çömlekçiyan'ın Fasıl Defterleriyle Zadoryan'ınkiler iki ayrı dizi oluşturduğu halde Yılmaz Öztuna'nın Türk Musikisi Ansiklopedisi'nde (I.72 ve II.115) Çömlekçiyan fasıllarını Zadoryan tarafından basılıp yayımlanmış gibi göstermesi yanlıştır. Nitekim defter sayısını I.72'de 12, II.115'te 21 olarak göstermesi de aynı yanlıgının sonucudur.

- [99] 1a *Rast Fash* (1. baskı), 64+4 yüz³¹
- [100] 2 *Hüzzam Fash*, 80 yüz, 100 guruş³¹
- [101] 3 *Hicaz Fash*, 96 yüz, 120 guruş³¹
- [102] 4a *Ferahnak Fash* (1. baskı), 32 yüz, 60 guruş³¹
- [103] 5 *Acemaşîran Fash*, 32 yüz, 70 guruş³¹
- [104] 6 *Hüseyinî Fash*, 64 yüz, 100 guruş³²
- [105] 7 *Uşşak Fash*, 96 yüz, 120 guruş³³
- [106] 8 *Kürdilihicazkâr Fash*, 80 yüz, 120 guruş³³
- [107] 9 *Suzinak Fash* (25 nisan 1922), 48 yüz, 60 guruş
- [108] 10 *Nihavend Fash*, 48 yüz, 60 guruş³⁴
- [109] 11 *Hicazkâr Fash* (1 şubat 1339/1923), 48 yüz, 60 guruş³⁵
- [110] 1b [*Yeni*] *Rast Fash* (2. baskı; 1 şubat 1340/1924), 64 yüz, 100 guruş³⁵
- [111] 4b *Ferahnak Fash* (2. baskı; 1 haziran 1340/1924), 32 yüz, 60 guruş³⁵
- [112] 12 *Karcıgar Fash* (1 haziran 1341/1925), 80 yüz, 120 guruş³⁵

XII Onnik Zadoryan Fasil Defterleri

Istanbul'da "Mülga Maliye karşusunda 22 numro"da açtığı İstikamet Musikî Mağazası'nda yaprak notalarla birlikte fasıl defterleri de yayınlamaya başlayan Udcu Onnik Zadoryan, daha sonra kendi dizisinin

31 İlk beş defterin kapağında "birinci defter", "ikinci defter", "üçüncü defter", "dördüncü cild" ve "beşinci defter" oldukları belirtilmiş, ayrıca ilk üçüne "cild I" kaydı eklenmiştir. Anlaşıldığına göre Çömlekçiyan her makamda birden çok fasıl defteri yayınlamayı tasarlamış, hatta bunu ilk rast defterine göre pek değişik olan "Yeni" Rast Fash'yla bir bakıma gerçekleştirmeyi başarmıştır.

32 Hüseyinî Fash'ının arka kapağında ilk altı defterin sıralanışı doğru olarak verilmiştir.

33 Kürdilihicazkâr Fash'ın 80. yüzündeki duyuruya göre sıralanmıştır.

34 Nihavend Fash'ın arka kapağındaki duyuruya göre sıralanmıştır. Bu duyuruda yayımlanmış defterler sayılırken 8. defter (Kürdilihicazkâr) önce yanlışlıkla unutulmuş, sonra satırın üstündeki boşluktan yararlanılarak acemaşîran'ın üstüne yazılmıştır. Bu yüzden daha sonra 11. defterin (Hicazkâr) arka kapağında yayımlanmış defterler anılırken kürdilihicazkâr acemaşîrandan sonra 6. sıraya yazılarak yanlış düşünölmüş, bu yanlış 1b ve 4b'de sürdürölmüştür.

35 11, 1b, 4b ve 12 üzerlerindeki tarihlere göre dizilmiştir. Bu sıra arka kapaklardaki duyurulara da uymaktadır.

yanısıra Çömlekçiyan'ın fasıl defterlerini de devralıp sattı, bu arada dükkânını 1926 yöresi Vezneciler'de numro 45'e taşıdı³⁶. Yayınladığı fasıllar 22 tane olmakla birlikte 17 ve 20 sırasayılarını ikişer deftere verdiğiinden 1'den 20'ye dek sırasayılanmışlardır:

Zadoryan fasıl defterlerinin yayımlanış sırası:

- [113] 1 *Hicaz Fash*³⁷
 [114] 2 *Hüseynî Fash* (1340/1924), 48 yüzde 31 parça^{37,38}
 [115] 3 *Acemaşiran Fash* (1340/1924), 32 yüzde 23 parça^{37,38,39}
 [116] 4 *Uşşak Fash*^{37,39}
 [117] 5 *Segâh Fash* (1341/1925), 48 yüzde 27 parça^{37,40}
 [118] 6 *Sultanîyegâh Fash*^{37,40}
 [119] 7 *Hicazkâr Kürdî Fash*, 48 yüzde 41 parça^{37,41}
 [120] 8 *Karcıgar Fash*, 48 yüzde 37 parça^{37,41,42}
 [121] 9 *Nihavend Fash*^{42,43}

36 Yılmaz Öztuna "Türk Musikisi Ansiklopedisi"nde (II. 115) "Dükkâm Çenberlitaş'ta idi, 1950'de kapandı" derse de bu bilgi fasılları yayınladığı süre için geçerli olamaz, 1927' yedek yayınlarda hep Bayazad yöresindeki adreslerden birini vermiştir.

37 Hüseynî Fash'ın önkapak içindeki "İfade-yi Meram"ında "neşr edilenler hicaz ve işbu hüseyinî fash" olarak gösterilir. 3. Defterde acemaşiran ve sonraki her yeni defterle birlikte o defterin adı da bu diziyeye eklenir. Fakat hicazkârkürdî defterde "neşredilen hicaz, hüseyinî, acemaşiran, uşşak, segâh, sultanîyegâh fasılları" sayılmış, hicazkârkürdînin eklenmesi unutulmuştur. Bu yüzden Karcıgar Fash'ın "İfade-yi Meram"ında da "neşr edilen hicaz, hüseyinî, acemaşiran, uşşak, segâh, sultanîyegâh ve karcıgar" sayılmakta, demek 7. defter olan hicazkârkürdî atlanmaktadır.

38 Hüseynî Fash önkapak içindeki "İfade-yi Meram"a göre Hüseynî 2nci, Acemaşiran 3 üncü numrodur.

39 Acemaşiran Fash önkapak içindeki "İfade-yi Meram"a göre Acemaşiran 3 üncü, Uşşak 4 üncü numrodur.

40 Segâh Fash'ın önkapak içindeki "İfade-yi Meram"a göre Segâh 5 inci, Sultanîyegâh 6ncı numrodur.

41 Hicazkârkürdî Fash'ın arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre Hicazkâr Kürdî 7nci, Karcıgar 8 inci numrodur.

42 Karcıgar Fash'ın arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre Karcıgar 8 incidir. Şedaraban 9 uncu defter olacaktır. Oysa araya Nihavend girmiştir.

43 Mahur Fash'ın arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre de yayımlanmış defterler sayılırken 5.-9. defterler yanlışlarla "segâh sultanî, yegâh, karcıgar, nihavend, kürdili" olarak sayılmış, sonra doğru olarak şedaraban ve mahur ile bitirilmiştir. Hüzam Fash arkakapağının içinde de durum böyledir.

- [122] 10 *Şetaraban Fashl*^{42,44}
 [123] 11 *Mahur Fashl* (1926), 32 yüzde 27 parça^{43,44,45}
 [124] 12 *Acemküirdi Fashl*^{46,47}
 [125] 13 *Saba Fashl*^{46,47}
 [126] 14 *Şehnaz Fashl*, ? 32 yüz^{46,47}
 [127] 15 *Ferahnak Fashl*^{46,47}
 [128] 16 *Ferahfeza Fashl*⁴⁷
 [129] 17 *Muhayyer Fashl*, 32 yüzde 27 parça^{47,43,49}
 [130] m17 *Hüzzam Fashl* (1926), 48 yüzde 29 parça^{47,48,49}
 [131] 18 *Hicazkâr Fashl* (1927), 32 yüzde 25 parça^{47,48,50,51}
 [132] 19 *Suzidil Fashl*, 32 yüzde 25 parça^{47,50}
 [133] m20 *Tahirbuselik Fashl* (1927), 32 yüzde 25 parça^{47,48}
 [134] 20 *Bestenigâr Fashl*^{47,51}

44 Mahur Fashl arka kapağının içine yanlışlıkla bir önceki defterin "İfade-yi Meram"ı konmuştur. Buna göre "onuncu numroyu şetaraban, onbirinci numroyu mahur fashl teşkil" etmektedir.

45 Sırasayı önkapak üstünde "numro 11" biçiminde yazılıdır.

46 Muhayyer Fashl arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre mahur'dan sonra acemküirdi, şehnaz ve ferahnak fasılları çıkmıştır. Oysa Hüzzam Fashl'nın arkakapağı içindeki fiyat listesinde karışık sırayla gösterilmiş onüç fasıl defteri içinde ilk onbirinden başka acemküirdi ve saba fasılları anılmaktadır.

47 Hicazkâr ile Tahirbuselik Fashl arkakapakları içindeki fiyat listesinde mahuru izliyen defterler 12: acemküirdi, 13: saba, 14: şehnaz, 15: ferahnak, 16: ferahfeza, 17: hüzzam, 18: hicazkâr, 19: suzidil, 20: bestenigâr, 21: tahirbuselik olarak gösterilmiş, böylece muhayyer fashl atlanmış, üzerinde "numro 20" yazılı olan Tahirbuselik Fashl ise 21. defter olarak gösterilmiştir.

48 Muhayyer Fashl'nın önkapağı üstünde "fasıl numrosu 17", Hüzzam Fashl'nın önkapağı üstünde "numro 17", Hicazkâr Fashl'nın önkapağı üstünde "numro 18", Tahirbuselik Fashl'nın önkapağı üstünde "numro 20" yazılı olduğuna, ayrıca muhayyer dışındaki üç defter basımevi, kapakdüzeni ve kapak kâğıdı bakımından aynı olduğuna ve muhayyerden ayrıldığına göre muhayyerin önce yayınlandığı, aradan bir süre geçip diziyeye yeni sayılar eklendiğinde ona verilen sırasayı unutulmuş ve yeniden 17 ile başlandığı anlaşılmaktadır.

49 Muhayyer Fashl'nın arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre "onyedinci numroyu muhayyer, onsekizinci numroyu hüzzam fashl" teşkil eder. Oysa herikisi de önkapaklarında 17 sırasayı ile yayımlanmıştır.

50 Hicazkâr Fashl'nın arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre "18 inci numroyu hicazkâr, ondokuzuncu numroyu suzidil fashl" teşkil eder.

51 Tahirbuselik ve Suzidil Fashl'nın arkakapağı içindeki "İfade-yi Meram"a göre "18 inci numroyu hicazkâr, yigirminci numroyu bestenigâr fashl" teşkil eder.

XIII. Terakki-yi Musiki Dershanesi Fasıl Yayımları

Eyyubî Ali Rıza Şengel (1880-1953) "Maarif Müdüriyeti'nin 18 şubat 340 tarihli ruhsat-ı resmîyesi üzerine kurup açtığı Terakkî-yi Musikî Dershanesi'nde takip edilecek fasılları pey-der-pey neşr ü tamim etmek" düşüncesiyle fasıl defterleri yayınlamayı tasarlamış, fakat yalnız bir defter çıkarabilmiştir:

- [135] *Canfeza Fash. Müellifi Terakkî-yi Musikî Dershanesi müdür ve müessisi Eyyubî Ali Rıza Beğ. Cüzü evvel. Fiyatı 25 guruşdur. Matbaa-yı Ahmed İhsan ve Şürekâsı; yeşil kâğıt kapak içinde 16 yüz*

XIV. Darü't-Talim-i Musikî Fasıl Defterleri

Udi Fahrî Beğ (Kopuz; 1882-1968) 1328 (1912) yılında kurduğu Darü't-Talim-i Musikî seslendirme takımının⁵² yanısıra Vezneciler'de bir de mağaza ve derslik açıp yaprak nota yayımına başlamıştı⁵³. 1925 yöresi ayrıca fasıl defterleri de yayınlamaya başladı. Bunlardan görebildiklerimiz üçü arap harfli, ikisi latin harfli olup hiçbirisi sırasayısı yada tarih taşımaz:

- [136] *Darü't-Talim-i Musikî Külliyyatı'ndan Rast Fash, Birinci Takım, Fi 20 guruş, 32 yüz*
- [137] *Darü't-Talim-i Musikî Külliyyatı'ndan Hüseyinî Fash. Gül'izâr parçaları da muhtevîdir. Birinci takım. 20 guruş, 32 yüz*
- [138] *Darü't-Talim-i Musikî Külliyyatı'ndan Nihavend Fash. Birinci takım, Fi 20 guruş, 32 yüz*
- [139] *Daruttalimi Musiki Neşriyatı Hicazkâr Fash, Birinci takım. 25 guruş. İstanbul: Evka' Matbaası, 22 yüz*
- [140] *Daruttalimi Musiki Neşriyatı Acem Aşiran Fash. 25 kuruş, 16 yüz*

XV. İsmail Fennî Ertuğrul Fasıl Defterleri

Felsefe, tasavvuf, toplumbilim, edebiyat ve tarih üzerine 13 kitabı

⁵² İstanbul'da olağanüstü başarı kazandıktan başka 1926 ve 1927'de ikişer kez Almanya ve Mısır'a uzanarak plâklar doldurmuş olan bu takım için bk. G.Oransay: Cumhuriyetin İlk Elli Yılında Geleneksel Sanat Musikimiz; Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları No: 117 "50. Yıl", (Ankara 1973), 244-245. yüzler.

⁵³ Bu yaprak notalar ilk başta Şamlı Selim'in orta boy notaları görünüşünde, sırasayısız ve tarihsizdir. Yalnız Tanburî Cemil Külliyyatı'nda 1.4.1335 (1919) tarihi görülür.

basılmış bulunan İsmail Fennî Ertuğrul ezgilediği parçalardan 113 tanesini on defter biçiminde kendi olanaklarıyla bastırıp yayınlamıştır. Bu defterlerden 7 tanesi fasıl defteri niteliğindedir⁵⁴

- [141] *Fenni Beyin âsârı No. 2, Yeni Irak Fash, Hilâl Matbaası* 1932, 14 yüz
- [142] *Fenni Beyin âsârı No. 3, Yeni Beste Isfahan Fash, Hilâl Matbaası* 1932, 16 yüz
- [143] *Fenni Beyin âsârı No. 4, Yeni Kürdilihicazkâr Fash, Hilâl Matbaası*, 16 yüz
- [144] *Fenni Beyin âsârı No. 5, Yeni Müstear Fash, Hilâl Matbaası* 1932, 16 yüz
- [145] *Fenni Beyin âsârı, No. 6, Yeni Hicazkâr Fash, Hilâl Matbaası* 1932, 16 yüz
- [146] *Fenni Beyin âsârı No. 7, Yeni Saba Fash, Hilâl Matbaası* 1932, 15 yüz
- [147] *Fenni Beyin âsârı No. 8, Yeni Dilkeşhâverân Fash, Hilâl Matbaası* 1932, 15 yüz

XVI. İstanbul Belediye Konservatuvarı Fasıl Ciltleri

İstanbul Belediye Konservatuvarı (1926'yadek Darü'l-Elhan) önce 180 tane yaprak nota ve 15 de türkü defteri yayınlamış, 1930'larda cami ve tekke musikisi örneklerini de defter biçiminde çıkarmaya başladıktan sonra yaprak nota yayınlarını bırakmıştı. 1940'larda Zekâî Dede'nin Külliyyat'ını üç cilt olarak yayınlamış, üçüncü cildin sonunda kalan yere 5 fasıl koymuş, 1943'te dördüncü bir cilt daha yayınlayıp 7 fasıl eklemiştir:

- [148a] *İstanbul Konservatuvarı Neşriyatı Türk Musikisi Klasiklerinden cilt 3*, 1943, (hicazbuselik, sababuselik, acembuselik, sultanîrak, evcbuselik fasılları 242.-303. yüzlerde 298-321. parçalar olarak verilmiştir)
- [148b] *İstanbul Konservatuvarı Neşriyatı Türk Musikisi Klâsiklerinden 4. cilt Eviçpuselik, Mahurpuselik, Muhayyerpuselik,*

⁵⁴ Geriye kalanlardan 1. defter "Millî Marşlar ve Şarkılar", 9. su "Yeni Rast ve Suzinâk Şarkılar", 10. su "Yeni Hicâz ve Uşşâk Şarkılar" başlığını taşır.

Nevapuselik, Şehnazpuselik, Puselik ve Hisarpuselik Fasılları, İstanbul: Lâtif Dinçbaş Matbaası 1943, 98 yüzde 42 parça

XVII. Marmara Matbaası Fasil Yayınları

Muharrem Taşçı'nın İstanbul-Cağaloğlu'ndaki Marmara Matbaası önce Türk Musikisi Dergisi'ni basmış (kasım 1947-temmuz 1949), Burhaneddin Ökte ile Fikret Kutluğ'un ortaklığı bozup dergiyi 22. sayıdan başlayarak "Türk Musikisi Yayınevi" adına çıkarmaları üzerine kendisi önce "Marmara Matbaası Neşriyatından Türk Musikisi Eserleri", sonra da "Marmara Matbaası Türk Musikisi Neşriyatı" olarak adlandırdığı bir kitap ve nota dizisi yayınlamaya koyulmuştur. İçlerinde dört tane de fasıl defteri vardır:

- [149] *Hüzzam Fashı, derleyen: Bestekâr Şerif İçli, Naşiri: Muharrem Taşçı, İstanbul: Marmara Basımevi, ağustos 1951, 116 yüz, yüz, 350 kuruş*
- [150] *Türk Musikisi Eserleri Neşriyatından: Hicaz Fashı. Hazırlayan: Cüneyd Orhon, neşreden: Muharrem Taşçı, İstanbul: Marmara Matbaası, 1962, 84 yüz, 750 kuruş (önce 1956, 1956 ve 1962'de 32+32+20 yüzlük üç fasikül biçiminde yayınlanmıştır; her fasikülü 250 kuruştur)*
- [151] *Hüzzam Fashı, derleyen: Bestekâr Şerif İçli, Naşiri: Muharrem Taşçı, ikinci baskı, İstanbul: Marmara Matbaası, ağustos 1958, 116 yüz, 5,-TL*
- [152] *Türk Musikisi Neşriyatından: 7, Rast Fashı. Derleyen ve neşreden: Muharrem Taşçı, Birinci Cilt, İstanbul: Marmara Matbaası 1962, 64 yüz, 10,-TL*
- [153] *Türk Musikisi Neşriyatından: 10, Uşşak Fashı. Derleyen ve Neşreden: Muharrem Taşçı, İstanbul: Marmara Matbaası 1962, 64 yüz, 10,- TL⁵⁵*

55 Her yüzünün dibinde "Marmara Matbaası Türk Musikisi Neşriyatından Uşşak Fashı - No. 9" yazılıysa da iç ve dış kapaklarıyla 64. yüzdeki çizelgede Uşşak Fashı 10. yayım olarak gösterilmiştir. Hazırlanan Eser olarak yalnız Nihavent Fash duyurulmuş, fakat bildiğimiz kadayla bu defter yayınlanmamıştır.

XVIII. İstanbul Belediye Konservatuvarı Fasil Defterleri

Bilim Kurulu'nun verimli çalışmaması ve yayın için bütçede ödenek bulunmaması gibi nedenlerle nota yayımına on yıl ara veren İstanbul Belediye Konservatuvarı 1954'te birer formalık fasıl defterleri yayınlamaya başladı, o yıl 9, 1956'da 10, 1958'de biri 24, öteki 103 yüzlü 2 defter çıkardıktan sonra gene arkasını getiremedi. Bu 21 defterden 20. si Bolahenk Nuri Bey'in Karcıgar Ayin-i Şerif'ine ayrılmıştır. Geriye kalan 20 defter fasıl defterleridir:

- [154] *Türk Musikisi Klasiklerinden Rehavî Fashı, No. 1* (1954) 16 yüz, 1. - TL
- [155] *Türk Musikisi Klasiklerinden Rast Fashı (Birinci takım), No.2* (1954) 16 yüz (17-32), 1.-TL
- [156] *Türk Musikisi Klasiklerinden Rast Fashı (İkinci takım), No. 3* (1954) 16 yüz (33-48), 1. - TL.
- [157] *Türk Musikisi Klasiklerinden Nihavend Fashı, No. 4* (1954), 16 yüz (49-64), 1.- TL
- [158] *Türk Musikisi Klasiklerinden Sazkâr Fashı, No. 5* (1954), 16 yüz (65-80; son iki yüz boştur), 1.- TL
- [159] *Türk Musikisi Klasiklerinden Mahur Fashı, No. 6* (1954), 16 yüz (81-96), 1.- TL
- [160] *Türk Musikisi Klasiklerinden Yegâh Fashı, No. 7* (1954), 16 yüz (97-112; kapak arkasıyla son iki yüzü boştur), 1.- TL
- [161] *Türk Musikisi Klasiklerinden Muhayyer Sünbüle Fashı, No. 8* (1954), 16 yüz (113-128); son iki yüzü boştur), 1.-TL
- [162] *Türk Musikisi Klasiklerinden Neva Buselik Fashı, No. 9* (1954), 16 yüz (129-144; son yüzü boştur), 1.- TL
- [163] *Türk Musikisi Klasiklerinden Beste isfehan Fashı, No. 10* (1956), 16 yüz 1.50 TL
- [164] *Türk Musikisi Klasiklerinden Gerdaniye Fashı, No. 11* (1956), 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [165] *Türk Musikisi Klasiklerinden Tahir Fashı, No. 12* (1956), 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [166] *Türk Musikisi Klasiklerinden Kürdî Fashı, No. 13* (1956), 16 yüz, fiyatı yazılmamış

- [167] *Türk Musikisi Klasiklerinden Eviç Fashı, 1 inci Takım, No. 14* (1956) 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [168] *Türk Musikisi Klasiklerinden Eviç Fashı, 2 inci Takım, No. 15* (1956), 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [169] *Türk Musikisi Klasiklerinden Nikriz Fashı, No. 16* (1956), 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [170] *Türk Musikisi Klasiklerinden Dilkeşide-Rahatülervah Fasılları, No. 17* (1956) 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [171] *Türk Musikisi Klasiklerinden Uşşak Fashı, No. 18* (1956), 16 yüz, fiyatı yazılmamış
- [172] *Türk Musikisi Klasiklerinden Hisar Fashı ve Eviç'in devamı, No. 19* (1956), 16 yüz (kapak arkasıyla son yüz boştur), Fiyatı yazılmamış
- [173] *Türk Musikisi Klâsiklerinden Hicaz Fashı, No. 21* (1958) 103 yüz, fiyatı yazılmamış

XIX. Cümbüş Yayını Fasil Defterleri

Cümbüş adı verilen alüminyum gövdeli telli çalgıları (ud, tambur, banjo, vb) yapmakla tanınmış olan Zeynelabidin Cümbüş aneak tektük yaprak notalar yayınladığı halde mağazayı bugün yürüten oğulları Avni Anıl'ın 300'ü aşkın sayısı olan yapraknota dizisini devraldıkları gibi biri çalgısal parçaları, öteki fasılları içeren iki yeni dizi de başlatmışlardır. Fasil defterlerinden bugüne değin çıkanlar on tanedir⁵⁶

- [174] *Kürdilihicazkâr Fashı* (1975), 14 yüz
- [175] *Uşşak Fashı*
- [176] *Hüzzam Fashı, 15 yüz*
- [177] *Hicaz Fashı, 15 yüz*
- [178] *Suzinak Fashı, 15 yüz*
- [179] *Nihavend Fashı, 14 yüz*
- [180] *Suzidil Fashı, 16 yüz*
- [181] *Şehnaz Fashı, 15 yüz*
- [182] *Rast Fashı, 15 yüz*
- [183] *Mahur Fashı, 12 yüz*

56 Hepsini Sadun Aksüt hazırlamış, Ziya Akyiğit yazmış, Yeni Turan Matbaası basmıştır. Arka kapaklarındaki duyurulara göre önce ilk dördü, sonra suzinak ve nihavend, ardından suzidil, şehnaz ve rast, en son da mahur makamlarındakiler gerçekleştirilmiştir. Dizinin genel başlığı "Türk Musikisi Klâsikleri"dir.